een santeon ziekenhuis

Port-a-cath (implanteerbaar poortsysteem)

Een port-a-cath (PAC) is een hulpmiddel voor mensen die vaak een infuus nodig hebben. Een PAC is een kastje dat onder de huid wordt geplaatst en waarmee onder andere medicijnen en vloeistoffen direct via de bloedbaan kunnen worden gegeven.

Wanneer krijgt u een port-a-cath?

Het kan zijn dat u voor uw behandeling regelmatig medicijnen en/of voeding via een infuus moet krijgen. Of dat er regelmatig bloed bij u moet worden afgenomen.

Als uw bloedvaten vaak gebruikt worden voor bloedafname of het inbrengen van een infuus, kunnen ze beschadigd raken. Om dit te voorkomen of verdere schade aan uw bloedvaten te voorkomen, krijgt u een port-a-cath.

Meer over voordelen van een port-a-cath

- Een infuus (in een ader) is niet meer nodig
- De kans op infecties is kleiner
- Belangrijke bloedvaten blijven gespaard
- Er kan bloed mee worden afgenomen
- Contrastvloeistof kan worden toegediend tijdens een scan
- Grote hoeveelheden medicatie en voeding kunnen worden toegediend zonder dat de ader wordt beschadigd

Zo werkt een port-a-cath

Een port-a-cath heeft 2 onderdelen:

1. Het reservoir of 'kastje' (port): dit is een klein doosje van ongeveer 2 x 2 cm met een zelfsluitend siliconen membraan.
2. Een katheter: een dun, lang, hol en flexibel slangetje dat is gemaakt van siliconen of polyurethaan (een soort rubber).

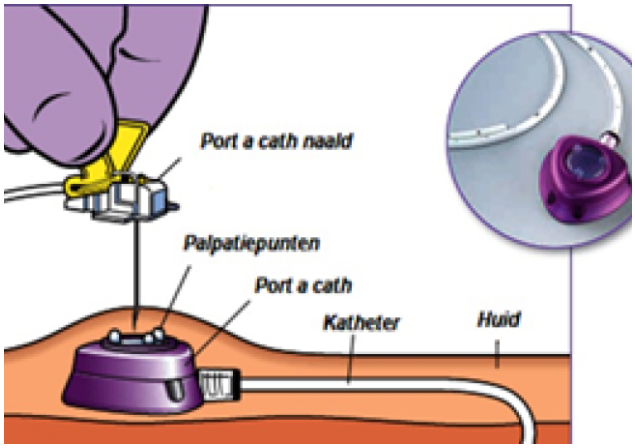

Bron: folder 'Uw implementeerbare powerport'

Gebruik van de port-a-cath

Heeft u een injectie, infuus of bloedafname nodig, dan prikken we de poort aan. Een verpleegkundige, arts of getrainde zorgverlener kan de PAC aanprikken. Medicijnen worden toegediend op de dagbehandeling Oncologie. Het aanprikken voelt als een gewone prik door de huid. Hierbij wordt een speciale naald (Gripper-naald) gebruikt.

Als de PAC niet wordt gebruikt, moet deze elke 8 weken doorgespoeld worden met een zoutoplossing om het systeem goed doorlaatbaar te houden. Dit wordt gedaan door een verpleegkundige op de afdeling waar u behandeld wordt.

Voorbereiding

Het plaatsen van een port-a-cath is een operatie en vindt plaats tijdens een dagopname. Houd er rekening mee dat de dagopname de hele dag kan duren.

De operatie vindt plaats onder algehele verdoving (narcose) of plaatselijke verdoving met een rustgevend middel (roesje). U moet voor deze operatie nuchter zijn. Dit betekent dat u vanaf een bepaalde tijd voor de operatie niet meer mag eten en drinken.

2 werkdagen voor uw opname ontvangt u een sms. Hierin staat hoe laat u zich in het ziekenhuis moet melden. In deze sms staat ook tot hoe laat u mag eten en drinken.

Behandeling

In de meeste gevallen wordt de port-a-cath op het bovenlichaam geplaatst, bij de overgang van de schouder naar de borst. Voordat u wordt geopereerd, bespreekt de chirurg met u of de port-a-cath links of rechts van uw lichaam wordt geplaatst.

Vlak voor de operatie krijgt u eenmalig antibiotica via een infuus.

Tijdens de operatie plaatst de chirurg de katheter in een bloedvat, bij de overgang van de schouder naar de borst. Dit bloedvat loopt naar een groter bloedvat achter het sleutelbeen. De katheter wordt verder ingebracht tot vlakbij het hart.

Met een speciale methode wordt de juiste positie bepaald door een verbinding te maken met een ECG

(hartfilmpje). Deze methode is veilig en het is meestal niet nodig om een röntgenfoto te maken.

Het kastje (port) komt onder de huid te liggen en wordt vastgemaakt aan de borstspier.

Soms lukt het niet om de port-a-cath via deze methode te plaatsen. Dan moet de grote ader direct worden aangeprikt. In dat geval is er wel een röntgenfoto nodig. Hiermee controleren we of u geen complicaties heeft, zoals een klaplong door beschadiging van het longvlies. Het kan zijn dat u hierdoor een nacht in het ziekenhuis moet blijven.

De operatie duurt ongeveer 30 tot 60 minuten.

Nazorg

Na de operatie

- Als dit nodig is, wordt er ter controle een röntgenfoto gemaakt. In de meeste gevallen is dit niet nodig.
- U kunt spierpijn voelen waar de port-a-cath is geplaatst. Paracetamol is meestal voldoende om deze pijn te verlichten.
- U mag dezelfde dag al douchen.
- Baden of zwemmen mag vanaf 2 weken na de operatie.

Na het plaatsen van de port-a-cath kunt u al uw dagelijkse activiteiten blijven doen, zoals sporten, zwemmen en naar de sauna gaan. Ook kunt u zonder problemen door de beveiligingspoortjes in winkels of op vliegvelden.

Bij uw ontslag uit het ziekenhuis krijgt u een formulier mee met leefregels. Lees deze goed door.

Risico's en mogelijke complicaties

- Elke ingreep brengt risico's met zich mee. Door alles goed te controleren en steriel te werken, houden we deze risico's zo klein mogelijk.
- U kunt pijn voelen door een bloeduitstorting rondom de port-a-cath. Dit verdwijnt meestal binnen een week.
- Bij de wond of rond de port-a-cath kan een infectie ontstaan. Als u koorts heeft of een grote bloeduitstorting, kan het soms nodig zijn om de port-a-cath te verwijderen. Dit komt gelukkig zelden voor.
- Als de port-a-cath via een grotere operatie wordt geplaatst, is er een klein risico op een klaplong. Dit kan leiden tot een langer ziekenhuisverblijf.
- Op de lange termijn kan de port-a-cath moeilijk aan te prikken zijn, bijvoorbeeld door verstopping of het kantelen van het kastje. In dat geval is een nieuwe operatie soms nodig.

Contact opnemen

Heeft u binnen de eerste 72 uur na de operatie last van onderstaande klachten, neem dan contact op de afdeling Chirurgie via T 088 320 19 00. Buiten kantoortijden kunt u contact opnemen met de Spoedeisende hulp T 088 320 33 00:

- Aanhoudende pijn
- Roodheid of zwelling van de wond
- Koorts

Bij klachten die na 72 uur na de operatie ontstaan, kunt u contact opnemen met de afdeling waar u onder behandeling bent.

Na het plaatsen van de port-a-cath

- U kunt al uw dagelijkse activiteiten blijven doen, zoals sporten, zwemmen en naar de sauna gaan.
- U kunt zonder problemen door beveiligingspoortjes in winkels of op vliegvelden. Het PAC-systeem wordt wereldwijd veel gebruikt en is bekend bij zorgverleners in vrijwel elk land.

Gerelateerde informatie

Behandelingen & onderzoeken

- Welkom op de Dagbehandeling (met operatie) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/patienten-en-bezoekers/uw-dagbehandeling/uw-dagbehandeling-met-operatie/welkom-op-de-dagbehandeling-met-operatie)

Contact Chirurgie	T 088 320 19 00